

ข้อบัญญัติ

องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด

เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด
อำเภอเดชอุดม จังหวัดอุบลราชธานี

บันทึกหลักการเหตุผล
ประกอบข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

.....

หลักการ

โดยที่เป็นการสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ เกี่ยวกับการจัดการด้านสิ่งแวดล้อม โดยเฉพาะการจัดการระบบบำบัดน้ำเสียจากอาคาร ครุฑเรื่อน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก และสถานประกอบการ เพื่อบังคับใช้กับอาคารที่จะปลูกสร้างใหม่ที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำภายในพื้นที่องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด อันเป็นการช่วยลดปริมาณน้ำเสียและปรับปรุงคุณภาพน้ำให้ดีขึ้นก่อนการระบายลงแหล่งระบายน้ำ จึงได้จัดทำข้อบัญญัติการติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

เหตุผล

ด้วยพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐(๓) ได้กำหนดให้ท้องถิ่นมีอำนาจกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการกำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย หรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารหรือสถานที่ใด ๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคารหรือสถานที่นั้น ๆ ประกอบกับมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาพตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ดังนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด จึงจำเป็นต้องตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ ฉบับนี้ ขึ้น

ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

โดยที่เป็นการสมควรตราข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ ขึ้นบังคับใช้

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๗๑ แห่งพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. ๒๕๓๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๗) พ.ศ. ๒๕๖๒ ประกอบมาตรา ๒๐(๓) แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติมถึง (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๐ โดยความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด และโดยอนุมัติของนายอำเภอเดชอุดม จึงออกข้อบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ข้อบัญญัตินี้เรียกว่า “ข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖”

ข้อ ๒ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด นับแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาข้อบัญญัติ ข้อบังคับ ระเบียบ หรือคำสั่งอื่นใดขององค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด ซึ่งขัดหรือแย้งกับข้อบัญญัตินี้ ให้ใช้ข้อบัญญัตินี้แทน

ข้อ ๔ ในข้อบัญญัตินี้

“อาคาร” หมายความว่า ตึก บ้าน เรือน ร้านค้า ร้านอาหาร สำนักงานหรือสิ่งปลูกสร้าง
อย่างอื่น ซึ่งบุคคลอาจเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอยได้

“บ่อดักไขมัน” หมายความว่า สิ่งที่ใช้แยกจำพวกน้ำมันและไขมันออกจากน้ำซึ่งผ่านการ
ใช้แล้ว

“การระบายน้ำ” หมายความว่า การผันน้ำ การปล่อยน้ำ การเทน้ำ การสาดน้ำ หรือการ
กระทำอื่นใดที่เป็นการถ่ายเทน้ำ

“แหล่งระบายน้ำ” หมายความว่า ทางหรือท่อระบายน้ำ ลำกระโดง ลำราง คู คลอง แม่น้ำ
ทะเล และแหล่งน้ำสาธารณะ แหล่งน้ำธรรมชาติ และแหล่งน้ำที่เป็นของเอกชนซึ่งมีทางเชื่อมต่อหรือสามารถ
ไหลไปสู่แหล่งน้ำสาธารณะหรือแหล่งน้ำธรรมชาติได้

“เจ้าพนักงานท้องถิ่น” หมายความว่า นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด

“พนักงานเจ้าหน้าที่” หมายความว่า ผู้ซึ่งได้รับแต่งตั้งจากเจ้าพนักงานท้องถิ่นให้ปฏิบัติการ
ตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๕ ข้อบัญญัตินี้ให้ใช้บังคับแก่อาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ
และยังไม่มีกฎหมายใดกำหนดมาตรการเกี่ยวกับการกำจัดน้ำมันและไขมันสำหรับอาคารประเภทนั้น

ข้อ ๖ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีลักษณะตามข้อ ๕ ติดตั้งบ่อดักไขมันตาม
ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน ท้ายข้อบัญญัติฉบับนี้

ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารตามวรรคหนึ่งที่มีการปลูกสร้างใหม่ดำเนินการติดตั้ง
บ่อดักไขมันสำหรับอาคารนั้นให้แล้วเสร็จก่อนเข้าอยู่อาศัยหรือใช้สอย และหากอาคารใดอยู่ระหว่างการปลูก
สร้างใหม่ในวันที่ข้อบัญญัตินี้มีผลใช้บังคับก็ให้ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันเช่นเดียวกัน

ข้อ ๗ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีลักษณะตามข้อ ๕ เก็บ หรือขนน้ำมัน หรือไขมัน
ในบ่อดักไขมันไปกำจัด และซ่อมแซมบำรุงรักษาบ่อดักไขมันให้อยู่ในสภาพที่ใช้การได้ตามปกติอยู่เสมอ

ข้อ ๘ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นและพนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

(๑) เข้าตรวจอาคารและบริเวณที่ตั้งอาคารในระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นและตก

(๒) สั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวัน นับแต่วันที่ได้รับหนังสือ

ข้อ ๙ ผู้ใดขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ในการ ปฏิบัติตามข้อ ๘ (๑) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท

ข้อ ๑๐ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่ตามข้อ ๘ (๒) ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าร้อยบาทและเจ้าพนักงานท้องถิ่นอาจกำหนดให้เสียค่าปรับอีกไม่เกินวันละ สองร้อยบาทนับแต่วันถัดจากวันครบกำหนดระยะเวลาที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นหรือพนักงานเจ้าหน้าที่กำหนดให้ ดำเนินการติดตั้งบ่อดักไขมันนั้นเป็นต้นไปจนกว่าจะได้ปฏิบัติให้ถูกต้องตามคำสั่งนั้น

ข้อ ๑๑ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศและประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติ ตามข้อบัญญัตินี้

ข้อ ๑๒ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจในการพิจารณาเวนการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้ ตามความจำเป็นและความเหมาะสม โดยพิจารณาถึงสภาพ ลักษณะ หรือการใช้ประโยชน์ของอาคาร และ สภาพพื้นที่ เช่น พื้นที่บนภูเขา พื้นที่เกษตรกรรม พื้นที่ในชนบท เป็นต้น

ข้อ ๑๓ ให้นายกองค้การบริหารส่วนตำบลสมสะอาดรักษาการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้ และ ให้มีอำนาจออกระเบียบ คำสั่ง ประกาศ หรือกำหนดวิธีการอื่นใด เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัตินี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ เดือน สิงหาคม .พ.ศ. ๒๕๖๗

(ลงนาม)

(นายวินัย ประทุม)

นายกองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด

เห็นชอบ

(ลงนาม)

(นายสะอาด วงศ์รักษ์)

นายอำเภอเดชอุดม

นายอำเภอเดชอุดม

เอกสารแนบท้ายข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด
เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

๑. การกำหนดมาตรฐานปริมาณความจุของบ่อดักไขมัน

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับบ้านพักอาศัย				
จำนวนคน	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ (ลบ.ม.)	ขนาดบ่อ		จำนวนบ่อ (บ่อ)
		เส้นผ่าศูนย์กลาง (ม.)	ความลึกน้ำ (ม.)	
๕	๐.๑๗	๐.๘	๐.๔	๑
๕ - ๑๐	๐.๓๔	๐.๘	๐.๗	๑
๑๐ - ๑๕	๐.๕๑	๑.๐	๐.๗	๑
๑๕ - ๒๐	๐.๖๘	๑.๒	๐.๖	๑
๒๐ - ๒๕	๐.๘๕	๑.๒	๐.๘	๑
๒๕ - ๓๐	๑.๐๒	๑.๐	๐.๗	๒
๓๐ - ๓๕	๑.๑๙	๑.๐	๐.๘	๒
๓๕ - ๔๐	๑.๓๖	๑.๒	๐.๖	๒
๔๐ - ๔๕	๑.๕๓	๑.๒	๐.๗	๒
๔๕ - ๕๐	๑.๗๐	๑.๒	๐.๘	๒

หมายเหตุ: ความสูงของวงขอบซีเมนต์ทั่วไปประมาณ ๐.๓๓ ม. ดังนั้น ถ้าหากความลึกเท่ากับ ๐.๔๐ ม. จึงต้อง
ขุดขึ้นอย่างน้อยสองวง

ขนาดมาตรฐานบ่อดักไขมันแบบสร้างในที่สำหรับอาคารขนาดใหญ่				
ขนาดพื้นที่ (ตร.ม.)	ปริมาตรบ่อที่ต้องการ	ขนาดบ่อ		
		ความลึกน้ำ (ม.)	ความกว้าง (ม.)	ความยาว
๑๐	๐.๑๙	๐.๔๐	๐.๕๐	๑.๐๐
๑๐ - ๒๕	๐.๔๗	๐.๖๐	๐.๖๐	๑.๓๐
๒๕ - ๕๐	๐.๙๔	๐.๗๕	๐.๘๐	๑.๖๐
๕๐ - ๗๕	๑.๔๑	๐.๗๕	๑.๐๐	๒.๐๐
๗๕ - ๑๐๐	๑.๘๘	๐.๘๐	๑.๑๐	๒.๒๐
๑๐๐ - ๑๒๕	๒.๓๕	๐.๘๕	๑.๒๐	๒.๔๐
๑๒๕ - ๑๕๐	๒.๘๒	๐.๙๐	๑.๒๐	๒.๖๐
๑๕๐ - ๑๗๕	๓.๒๙	๑.๐๐	๑.๓๐	๒.๖๐
๑๗๕ - ๒๐๐	๓.๗๖	๑.๐๐	๑.๓๕	๒.๘๐

หมายเหตุ: ในกรณีที่ต้องการสร้างด้วยวงขอบซีเมนต์ ให้เทียบใช้กับปริมาตรบ่อของวงขอบขนาดต่าง ๆ ตาม
ตารางข้างบน สำหรับอาคารขนาดใหญ่ต้องเพิ่มจำนวนบ่อให้ได้ปริมาตรรวมเท่ากับปริมาตรบ่อที่ต้องการ

อ้างอิงที่มา ตามมาตรฐานบ่อดักไขมันของกรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๒. ข้อกำหนดและวิธีการติดตั้งบ่อดักไขมัน ตามข้อ ๖ แห่งข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสียในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖

บ่อดักไขมันสามารถก่อสร้างได้หลายแบบ เช่น

๑. บ่อดักไขมันแบบใช้วงขอบของซีเมนต์
๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่
๓. บ่อดักไขมันสำเร็จรูป

การติดตั้งขึ้นอยู่กับความเหมาะสม โดยคิดจากปริมาณน้ำเสียที่เกิดจากห้องครัว โรงอาหาร ตลาด ศูนย์อาหาร สถานประกอบการ และสภาพของพื้นที่ที่จะทำการก่อสร้างหรือติดตั้ง ตามข้อ ๑. การกำหนดมาตรฐานปริมาณความจุของบ่อดักไขมัน

วิธีการก่อสร้างบ่อดักไขมัน

๑. บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๑.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๑.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๑.๑.๒ ทรายหยาบและทรายละเอียด

๑.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๘ ๙ มม.

๑.๑.๔ วงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป (ในท้องตลาดมีจำหน่ายโดยทั่วไป)

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๓๐ - ๐.๔๐ ม.

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๑.๐๐ ม. สูง ๐.๓๕ - ๐.๔๐ ม.

มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลาง ตั้งแต่ขนาด ๐.๘๐ ม. สูง ๐.๔๐ - ๐.๔๕ ม.

๑.๑.๕ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด ๘ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่า ท่อน้ำออกขนาด ๘ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก. ๑๗ - ๒๕๓๒)

๑.๒ วิธีการก่อสร้าง

๑.๒.๑ ขุดลึกลงไป โดยดูระดับท่อน้ำที่ออกจากแหล่งน้ำเสียเข้ามาท่อน้ำเข้าบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดหลุมให้มีเส้นผ่านศูนย์กลางของหลุมใหญ่กว่าขนาดของวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป ประมาณ ๕๐ ซม. โดยรอบหรือพอสมควร เมื่อขุดได้ระดับแล้วให้ดูว่าดินก้นหลุมมีความแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักหรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วดำเนินการ ดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบก้นหลุมบดอัดแน่น ความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็มไม้ ขนาด ๘ - ๘ นิ้ว ยาว ๓.๐๐ ถึง ๖.๐๐ ม. แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้เสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๑.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด ๘ ๙ มม. เป็นตะแกรงวงกลม ระยะห่าง ๒๐ x ๒๐ ซม. (ตามรูปแบบ)

๑.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ หนา ๑๐ ซม. โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มท่อน้ำเข้าประมาณ ๒-๓ ซม.

๑.๒.๔ นำวงขอบซีเมนต์สำเร็จรูป มาวางที่คอนกรีตก้นหลุมที่เตรียมไว้ โดยตั้งวงขอบซีเมนต์เป็นแบบปิดกันก็ให้วางได้เลย แต่ถ้าเป็นวงขอบซีเมนต์ธรรมดา เมื่อวางแล้วให้ทำการยาแนวด้วยปูนทรายที่ก้นวงขอบซีเมนต์เพื่อป้องกันรั่วซึม จากนั้นเอาวงซีเมนต์วางซ้อนทับตามจำนวนที่ได้กำหนดไว้

แล้วยานวนรอบต่อตามรูปโดยอัตราส่วนผสมปูนทรายยาแนว ปูน:ทราย เท่ากับ ๑:๑ พร้อมทั้งทำการเจาะต่อท่อระบายน้ำตามรูปแบบ กลบฝังดินโดยรอบตัวบ่อให้แน่นแล้วปิดฝาปูนท้องตลาด

๑.๒.๕ การต่อรับน้ำเข้า และน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจาน หรือภาชนะอื่น ๆ ที่มีไขมันเกาะติด โดยใช้ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาดขึ้นอยู่กักรูปแบบหรือความเหมาะสม แต่ขนาดของท่อต้องไม่เล็กกว่าท่อเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อด้วยท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ขนาด (ตามรูปแบบ) หรือใหญ่กว่าโดยให้ต่อรับน้ำที่ออกจากบ่อดักไขมัน ไปลงแหล่งน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายจากตัวบ่อดักไขมันได้ดี

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ โดยมีขั้นตอนดังนี้

๒.๑ วัสดุและอุปกรณ์ในการก่อสร้าง

๒.๑.๑ ปูนซีเมนต์ปอร์ตแลนด์

๒.๑.๒ ทรายหยาบ

๒.๑.๓ เหล็กเส้นกลม RB ขนาด ๘ ๙ มม.

๒.๑.๔ ท่อ PVC ชั้น ๘.๕ ท่อเข้า ขนาด ๘ ๗๕ มม. หรือตามรูปแบบหรือขนาดใหญ่กว่าท่อน้ำออกขนาด ๘ ๑๐๐ มม. หรือตามรูปแบบหรือใหญ่กว่า (ผลิตตามมาตรฐาน มอก.๑๗ - ๒๕๓๒)

๒.๒ วิธีการก่อสร้าง

๒.๒.๑ ขุดดินลึกลงไปโดยระดับท่อน้ำที่ออกแหล่งกำเนิดน้ำเสียมาเข้าท่อบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ) โดยขุดให้มีความกว้างโดยรอบขนาดบ่อ คสล. ประมาณ ๐.๘๐ - ๑.๐๐ ม. หรือตามความเหมาะสมของสภาพพื้นที่ เมื่อขุดได้ระดับแล้วควาดินก้นหลุมมีความหนาแน่นพอที่จะรับน้ำหนักบ่อดักไขมัน คสล. ได้หรือไม่ เมื่อพิจารณาแล้วให้ดำเนินการดังนี้

๑) กรณีดินมีความแข็งแรงและแน่นพอที่รับน้ำหนักได้ ให้ทำการใส่ทรายหยาบกันหลุมบดอัดแน่นความหนาประมาณ ๑๐ ซม. ได้เลย

๒) กรณีดินมีความอ่อนนุ่มหรือเป็นดินเหนียว ให้ทำการตอกเสาเข็ม (ขนาดของเสาเข็มให้เป็นไปตามหลักทางด้านวิศวกรรมโยธา) แล้วใส่ทรายรองพื้นอัดแน่น ความหนา ๑๐ ซม. ให้หัวเสาเข็มพื้นทรายรองพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๒.๒.๒ ผูกเหล็กเส้นกลม ขนาด ๘ ๙ มม. ฐานและโครงสร้างของตัวบ่อดักไขมัน (ตามรูปแบบ)

๒.๒.๓ เทคอนกรีต อัตราส่วน ๑:๒:๔ ที่ฐานพื้นดักบ่อดักไขมันก่อน โดยให้เนื้อคอนกรีตหุ้มหัวเสาเข็มพื้นขึ้นมาประมาณ ๒ - ๓ ซม.

๒.๒.๔ ประกอบแบบต้องใช้ไม้แบบที่มีผิวเรียบไม่บิดงอ แล้วยึดค้ำยันแบบให้แน่นหนาป้องกันการไม่ให้ไม้แบบระเบิดหรือโก่งงอเสียรูป จากนั้นให้ทำการเอาน้ำสะอาดรดไม้แบบให้ทั่ว จึงทำการเทคอนกรีตอัตราส่วน ๑:๒:๔ ลงไปในไม้แบบโครงสร้าง และให้ทำการกระทุ้งคอนกรีตไปด้วย เพื่อไม่ให้คอนกรีตนั้นเป็นฟองอากาศ เพราะจะมีการรั่วซึมได้

๒.๒.๕ การถอดไม้แบบ ให้ทำการถอดไม้แบบได้หลังจากเทคอนกรีต ประมาณ ๓ - ๕ วัน แล้วให้ตรวจสอบดูว่ารอยร้าวหรือไม่ ถ้ามีให้ทำการอุดทันที

๒.๒.๖ การต่อรับน้ำเข้าและน้ำออกจากบ่อดักไขมัน ให้ทำการต่อรับท่อน้ำทิ้งที่ออกจากจุดปรุงอาหาร หรือจากจุดล้างจาน หรือภาชนะอื่น ๆ แต่ต้องไม่มีขนาดเล็กกว่าของเดิมที่ออกมา ส่วนน้ำทิ้งให้ต่อรับน้ำทิ้งที่ออกจากบ่อดักไขมันไปลงแหล่งระบายน้ำสาธารณะหรือรางน้ำ คู คลอง ตามพื้นที่นั้น ๆ โดยไม่ให้ปากท่อที่ออกจมอยู่ในน้ำ เพื่อให้มีการระบายน้ำทิ้งออกจากบ่อดักไขมันได้ดี

๓. ถังดักไขมันสำเร็จรูป

ถังดักไขมันสำเร็จรูป มักทำมาจากพลาสติกหรือไฟเบอร์กลาสหรือวัสดุสังเคราะห์อื่น ๆ ซึ่งแข็งแรง ตัวถังมีทั้งแบบที่สามารถติดตั้งโดยการฝังใต้ดินหรือวางบนพื้น มีให้เลือกหลายขนาด ผู้ใช้สามารถเลือกได้ตามปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม โดยปกติถังจะแบ่งเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่เป็นตะแกรงดักเศษอาหารและส่วนแยกไขมัน ทั้งนี้ มีจำหน่ายตามร้านขายสุขภัณฑ์ ร้านโฮมสุขภัณฑ์ทั่วไป สามารถแยกเป็น

๑. ถังดักไขมันใต้ซิงค์ ถูกออกแบบให้วางไว้ใต้ซิงค์ เพื่อรับน้ำทิ้งใต้อ่างล้างจาน จึงมีขนาดเล็กไม่ใหญ่มาก มีขนาดตั้งแต่ ๒๐ - ๑๒๐ ลิตร เหมาะสำหรับบ้านเรือนและร้านอาหารขนาดเล็ก

๒. ถังดักไขมันฝังดิน หรือบางท่านเรียกว่าถังดักไขมันใต้ดิน มีตั้งแต่ขนาดเล็ก ๓๐ - ๑๒๐ ลิตร และขนาดใหญ่ ตั้งแต่ ๖๐๐ - ๖,๐๐๐ ลิตร ถังขนาดใหญ่จะเหมาะกับกิจการขนาดใหญ่ เช่น โรงงาน หรืออุตสาหกรรมที่มีไขมันเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือกิจการอื่นใดที่มีโรงอาหารขนาดใหญ่

รายละเอียดคุณลักษณะของบ่อดักไขมันเพื่อบำบัดน้ำเสีย

บ่อดักไขมันเป็นอุปกรณ์สำหรับแยกไขมันไม่ให้ไหลลงปนไปกับน้ำทิ้ง และช่วยดักเศษอาหารด้วยในตัว โดยตัวบ่อต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน เพื่อให้สามารถเก็บซากเศษอาหารทิ้งและทำความสะอาดได้ ส่วนน้ำจะไหลผ่านตะแกรงเข้าบ่อดักไขมัน คือ จะขังน้ำเสียไว้ระยะหนึ่ง เพื่อให้ได้ไขมันและน้ำมันที่ปะปนอยู่ในน้ำลอยขึ้นมาบนผิวน้ำ ซึ่งเมื่อสะสมจนมีปริมาณมากก็สามารถดักออกไปทิ้งได้ ส่วนน้ำที่ถูกแยกเอาไขมันออกก็จะไหลออกทางช่องระบายน้ำต่อไป

รูปแบบบ่อดักไขมัน มี ๓ รูปแบบ แบ่งตามความเหมาะสมได้ดังนี้

๑. บ่อดักไขมันแบบวงของซีเมนต์ การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับบ้านเรือนทั่วไป และสถานประกอบการที่มีขนาดเล็ก เช่น ร้านอาหาร โดยประยุกต์ใช้วงของซีเมนต์สำเร็จรูปมาทำเป็นบ่อดักไขมันได้ การติดตั้งฝังไว้บนพื้นดิน หรือใต้ดินและกักเก็บน้ำเสียได้อย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

๒. บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่ การติดตั้งใช้งานเหมาะสำหรับสถานที่ประกอบการขนาดใหญ่ เช่น ภัตตาคาร ศูนย์อาหาร โรงอาหารและตลาด การติดตั้งโดยสร้างบ่อดักไขมันบนพื้นที่และสถานกักน้ำเสียอย่างน้อย ๖ ชั่วโมง

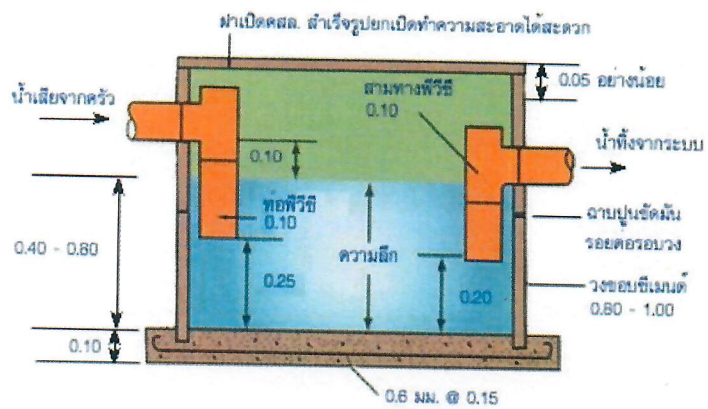
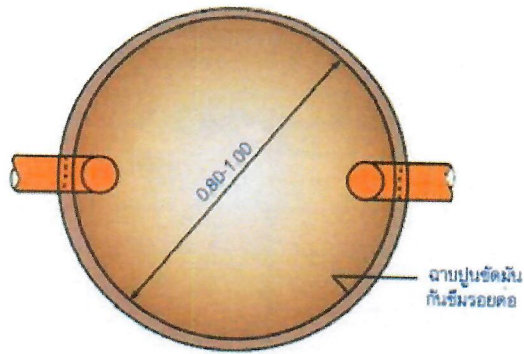
๓. ถังดักไขมันสำเร็จรูป สามารถติดตั้งโดยการฝังใต้ดินหรือวางไว้บนพื้น มีให้เลือกหลายขนาด สามารถเลือกได้ตามปริมาณน้ำเสียที่เกิดขึ้นจากกิจกรรม มีทั้งแบบสำหรับบ้านเรือนและร้านอาหารขนาดเล็กและแบบขนาดใหญ่ สำหรับกิจการขนาดใหญ่ เช่น โรงงานอุตสาหกรรมที่มีไขมันเข้ามาเกี่ยวข้อง หรือกิจการอื่นใดที่มีโรงอาหารขนาดใหญ่

การใช้งานและการดูแลรักษา

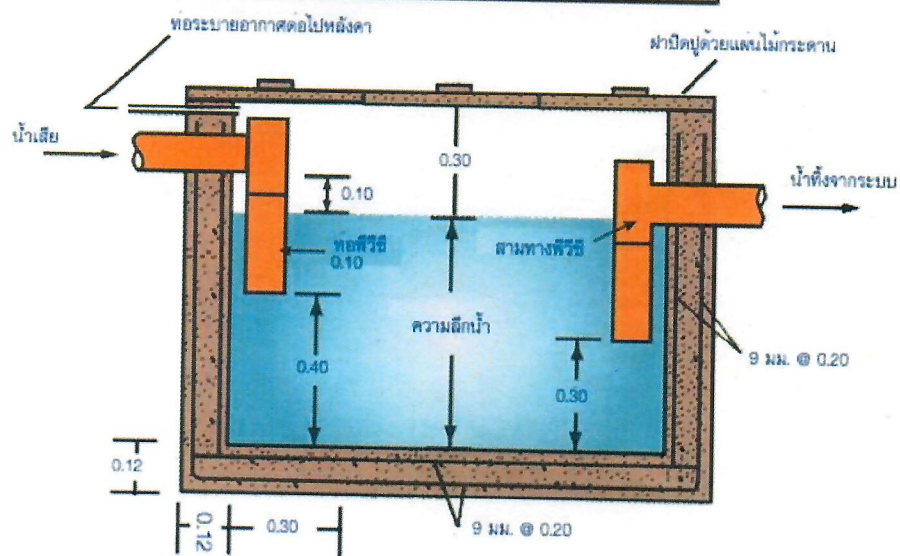
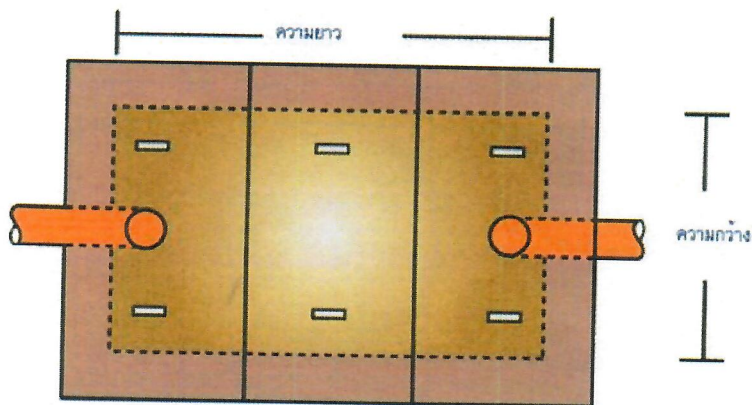
๑. ต้องติดตั้งตะแกรงดักขยะก่อนเข้าบ่อดักไขมัน
๒. ต้องไม่ทะลวงหรือแทงผลึกให้เศษขยะไหลผ่านตะแกรงเข้าไปในบ่อดักไขมัน
๓. ต้องไม่เอาตะแกรงดักขยะออกไม่ว่าจะชั่วคราวหรือถาวร
๔. ต้องหมั่นโกยเศษขยะที่ติดกรองไว้หน้าตะแกรงออกอย่างสม่ำเสมอ
๕. ห้ามเอาน้ำจากส่วนอื่นๆ เช่น น้ำอาบ น้ำซักผ้า น้ำฝน ฯลฯ เข้ามาในบ่อดักไขมัน
๖. ต้องหมั่นตักน้ำไขมันออกจากบ่อดักไขมันอย่างน้อยทุกสัปดาห์ โดยนำไขมันที่ตักได้ไปหมักทำปุ๋ย โดยการผสมกับเศษวัสดุเหลือทิ้งที่มี เช่น เศษหญ้า กาบมะพร้าว และมูลโคแห้ง เป็นต้น
๗. หมั่นตรวจดูท่อระบายน้ำที่รับน้ำจากบ่อดักไขมัน หากมีไขมันอยู่เป็นก้อนหรือคราบ ต้องทำตามข้อ ๖ ถูขึ้นมากกว่าเดิม

**แนวทางปฏิบัติของอาคารปลูกสร้างใหม่
สำหรับอาคารที่มีการระบายน้ำทิ้งลงหรือไหลไปสู่แหล่งระบายน้ำ**

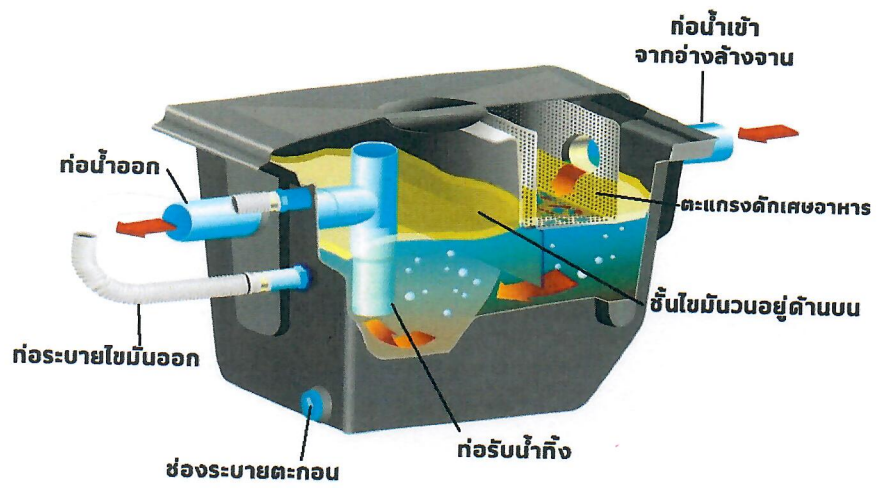
๑. เมื่อข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลสมสะอาด เรื่อง การติดตั้งบ่อดักไขมันและระบบบำบัดน้ำเสีย ในอาคาร พ.ศ. ๒๕๖๖ มีผลบังคับใช้ ให้ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบถึงการปฏิบัติตามข้อบัญญัตินี้
๒. พิจารณาออกประกาศกำหนดคุณลักษณะบ่อดักไขมัน เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามข้อบัญญัติฉบับนี้
๓. กำหนดให้ผู้ยื่นเรื่องขออนุญาตปลูกสร้างอาคาร จะต้องมียุทธศาสตร์แบบแปลนบ่อดักไขมันแนบในใบคำขออนุญาตก่อสร้างอาคาร
๔. กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารเป็นผู้รับผิดชอบในการติดตั้งบ่อดักไขมัน รวมถึงการดูแลรักษา เก็บ หรือขนน้ำมัน และไขมันออกจากบ่อไปกำจัด ตลอดจนเปลี่ยนบ่อดักไขมันใหม่ ในกรณีที่บ่อดักไขมันเดิมไม่อยู่ในสภาพที่ใช้งานได้
๕. ออกคำสั่งแต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ เพื่อดำเนินการสำรวจตรวจสอบอาคารปลูกสร้างใหม่ที่เข้าข่ายต้องติดตั้งบ่อดักไขมัน เพื่อสั่งการให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองติดตั้งบ่อดักไขมันตามข้อบัญญัติฉบับนี้
๖. กรณีเจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารมีเหตุจำเป็นอันสมควรที่ไม่สามารถติดตั้งบ่อดักไขมันได้ ให้องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นเข้าช่วยเหลือในการติดตั้งบ่อดักไขมันจนสำเร็จ

บ่อดักไขมันแบบวงขอบซีเมนต์สำหรับบ้านพักอาศัย

บ่อดักไขมันแบบสร้างในที่สำหรับอาคารขนาดใหญ่

ตัวอย่างลักษณะถังดักไขมันสำเร็จรูป

ที่มา: พิมพ์ชนก ศรีรัชตระกูล (๒๕๖๐) <http://sms.stou.ac.th/archive/downloads/31410/31410-7.pdf>.